

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเทิง
อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

จัดทำโดย องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเทิง

**การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในฐานะที่
กลไกของฝ่ายบริหารที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล
โดยกำหนดให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลด
ปัญหา การทุจริตภาครัฐตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน
๒๕๕๗ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการ
ตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุพผิตมิชอบได้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน
ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่จะนำไปสู่การจัดทำมาตรการภายในต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการ
ดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์
ส่วนรวม และเชื่อมโยงกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่
๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ได้กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยง
การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเหียง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อน
หน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบ ธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และ
พร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประทุพผิตมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายใน
หน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะ
ก่อให้เกิดการทุจริตและการประทุพผิตมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่
อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกัน
ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน วัตถุประสงค์หลักของการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการ
ดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป
มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการ
ประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม
จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่
บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง
มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือ
ในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาส

ที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า
องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้
เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๒. ประเภทความเสี่ยงการทุจริตและศัพท์เฉพาะคำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการ
ทุจริตขององค์กร โดยคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของ
สำนักงาน ป.ป.ท.

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ประจำปี ๒๕๖๔

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง
๑.	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘*	๑) เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับ สินบนเพื่อช่วย ให้การพิจารณา อนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือ ได้รับการยกเว้น หรือไม่เป็นไป ตามกฎหมาย	๔x๔ (สูงมาก)	๑.๑) ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๑.๒) จัดทำแผนผังขั้นตอนการ ปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๑.๓) จัดทำคู่มือการให้บริการ ประชาชน
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	๑) เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือก ปฏิบัติกับประชาชนหรือผู้มา ติดต่อ ๒) ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อ ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	๔x๒ (ปานกลาง)	๑) ส่งเสริมในการปฏิบัติงานตาม ประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิ บาล ๒) ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่
๓.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑) จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR ๒) เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของ ญาติหรือพวกพ้อง	๓x๕ (สูงมาก)	๑) อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้าง ๒) อบรมความรู้เกี่ยวกับการ ขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๓) ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ หน่วยงาน
๔.	การบริหารงานบุคคล	๑) การประเมินผลการ ปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่ เป็นธรรม ๒) ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ในการสอบเข้า	๓x๕ (สูงมาก)	๑) การกำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม ๒) มาตรการแสดงเจตนาธรรมใน การนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการ บริหาร งานของผู้บริหาร

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำ แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่เกิความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

Degree of Risk = Likelihood x Impact

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 5 ครั้ง/ปี
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 4 ครั้ง/ปี
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 ครั้ง/ปี
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 2 ครั้ง/ปี
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 1 ครั้ง/ปี

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบด้านการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ด้านการเงิน)
5	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูก ลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม
4	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้าน ความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความ สนใจ
3	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ 250,000 บาท ถึง 500,000 บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 250,000 บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคน ภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้ง เบาะแส
1	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท หรือ น้อยกว่า	แทบจะไม่มี

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน